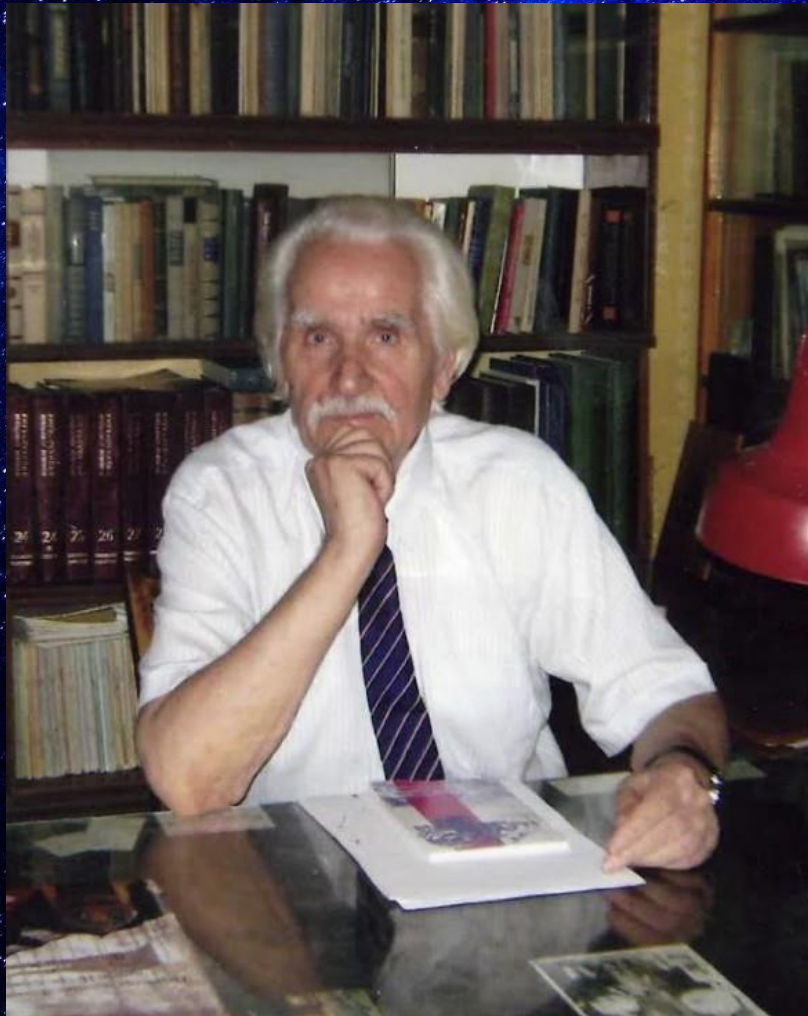

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г.С. СКОВОРОДИ
ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г. КОРОЛЕНКА**

**Український мовно-літературний факультет імені Г.Ф. Квітки-Основ'яненка
Кафедра зарубіжної літератури та слов'янських мов
імені професора Михайла Гетманця**

«Велике і вічне...»: Михайло Федосійович Гетманець

**Тези доповідей
Всеукраїнської наукової конференції з міжнародною участю
(15-16 вересня 2023 року)**

Istomina R. F.	
HOW TO MOTIVATE STUDENTS?	49
Кайгородцева Б. О.	
«ТЕМА МУЖИКА» В ЛІТЕРАТУРНІЙ КРИТИЦІ ХІХ СТОЛІТТЯ	50
Кеба О. В.	
МИХАЙЛО ГЕТМАНЕЦЬ І ІВАН ОГІЄНКО ЯК ДОСЛІДНИКИ	
«СЛОВА О ПОЛКУ ІГОРЕВИМ».....	53
Козлова А. Г.	
ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ У ПОВІСТІ КРІСТІНЕ НЕСТЛІНГЕР	
«КОНРАД, АБО ДИТИНА З БЛЯШАНКИ».....	55
Конєва Т. М.	
ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ`ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ	
НА ЗАНЯТТЯХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	58
Костікова І. І.	
СЛОВО О М.Ф. ГЕТМАНЦЕ ЧЕРЕЗ «СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВИМ».....	62
Криворучко С. К.	
ІДІОСТИЛЬ ІРВІНА УЕЛША: СПЕЦИФІКА ПОЕТИКИ	64
Лях Т. О.	
ПРИРЕЧЕНІСТЬ ЯК ЕКЗИСТЕНЦІЙНИЙ МОДУС УКРАЇНСЬКОЇ	
НОВЕЛИ КІНЦЯ ХХ – ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТЬ	71
Маленко О. О.	
СИМВОЛІКА НЕБА Й КОСМОСУ В «СЛОВІ О ПОЛКУ ІГОРЕВИМ»:	
ОНОВЛЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ СЕМАНТИКИ.....	74
Мірошниченко А. Р.	
ВИКОРИСТАННЯ ФЕНОМЕНОЛОГІЧНОГО ПІДХОДУ ПРИ АНАЛІЗІ	
ЛІТЕРАТУРНИХ ТВОРІВ.....	78
Мірошниченко М. П.	
ЛІНГВІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФЕНОМЕНУ ІНТОНАЦІЇ: НЕОБХІДНІСТЬ	
МІЖДИСЦИПЛІНАРНОГО ПІДХОДУ.....	80
Нестерович Ю. В.	
ОЦІННИЙ КОМПОНЕНТ КОНЦЕПТУ «ЗРАДНИК» У ПОВІСТІ	
БОГДАНА ЛЕПКОГО «КРУТІЖ»	82
Нікіфорова С. М.	
НЕВЛАСНЕ-ПРЯМА МОВА В РОМАНІ В.К. ВИННИЧЕНКА «СОНЯЧНА	
МАШИНА»	85
Ніколенко О. М.	
ОБРАЗИ УКРАЇНИ ТА УКРАЇНЦІВ У ПОВІСТІ М. ГОГОЛЯ	
«ТАРАС БУЛЬБА» (ПЕРША РЕДАКЦІЯ 1835 РОКУ)	88
Ranchenko O. I.	
PECULIARITIES OF TRANSLATING <i>SLOVO PRO POLK IHORIV</i>	
INTO ENGLISH	90
Потніцева Т. М.	
ГОЛОСИ ВІЙНИ («ЕПІТАФІЇ ВІЙНИ» Р. КІПЛІНГА)	92
Приходько В. С., Божко Ю. О.	
ТЕМА ВІЙНИ В РОМАНАХ РОБЕРА МЕРЛЯ	95

ТЕМА ВІЙНИ У РОМАНАХ РОБЕРА МЕРЛЯ

Приходько В.С., Божко Ю.О.

(Харків, Україна)

<https://orcid.org/0000-0002-3221-4340>

<https://orcid.org/0000-0002-7235-0670>

Одним з відомих французьких представників антивоєнної літератури є Робер Мерль (1908–2004), творчість якого стала складним і неоднозначним явищем у літературі Франції. Письменник відстоює ідею опору політичному та моральному насильству, прагне постановки важливих проблем особистого життя людини, показує, яким крихким є особисте щастя, як народжуються в ньому відносини між людьми.

У романі «Недільний відпочинок на південному березі» (1949) зображується трагедія, пережита французької армією під Дюнкерком. Центральне місце займають епізоди, які описують жорстокий розгром французьких солдатів під час німецького вторгнення до Франції. Французька армія була кинута напризволяще як власним командуванням, так і військами союзників-англійців. Автор малює війну у всій її огидності та аморальності. Тут немає місця піднесеним почуттям та награній патетиці. Тут панують тваринний страх перед страшною смертю, чуються крики і прокляття, валяються понівечені трупи. Герой роману Жюльєн – пацифіст, він стверджує, що немає війни справедливої чи священної, чи просто резонної, війна за своєю суттю – абсурд. Але коли він бачить, як два солдата, які втратили людські якості, намагаються вчинити насильство над сільською дівчиною, то береться за зброю і вбиває обох.

У романі, таким чином, виникає мотив жорстокості людей, атрофованості високих почуттів під впливом війни. У фіналі твору Жюльєн гине під час бомбардування разом із сільською дівчиною Жанною, яку він врятував від рук озвірілих солдатів, але не зміг переконати поїхати з рідних місць. Правдиво зображуючи війну, Р. Мерль, водночас, як і його герої, робить спробу розібратися у

соціальних причинах дюнкерської трагедії.

На документальному матеріалі написаний й інший антифашистський роман Р. Мерля – «Смерть – моє ремесло» (1952), що викриває звірства німецьких військових злочинців. Прототипом центрального персонажа роману Рудольфа Ланга став комендант табору Освенцім Рудольф Гесс. Автор зосередив свою увагу не лише на тому, що саме робив Ланг як комендант концтабору, а й на тому, як формувався його характер. Батько Ланга – ревний католик, який виховував дітей «у страху божому». За найменший відступ від його наказів він жорстоко карав дітей. Вступивши на службу в армію, Ланг привчається до беззаперечного виконання будь-якого отриманого наказу. Навіть одружується він за наказом начальника.

Дружина Ланга Ельза випадково чує розмову чоловіка з полковником Кельнером, які обурені «потворною» поведінкою засуджених, їх передсмертними «вульгарними» криками. Жінка, яка ні про що не підозрювала, розуміє тепер, чим займається її чоловік. У гніві вона вимагає від нього припинити вбивство людей. Він виправдовується тим, що вважає себе ні в чому невинним, оскільки він лише виконує наказ. Автор підкреслює цим, що Ланг немає власних думок, життєвих позицій, він механічний виконавець чужої садистської волі. Кар'єрі Ланга сприяв його вступу до нацистської партії. Він керував каральними експедиціями, холоднокровно вбивав людей. Все це підготувало його до ролі коменданта табору смерті.

Проте, автор не ставить за мету схарактеризувати Ланга як завершеного садиста. Він підкреслює, що таких людей багато і вони формують націю. Вбиваючи людей, Ланг не відчуває жодних емоцій, ні радості, ні скорботи. Він просто виконує свої службові обов'язки, намагаючись робити це як найсумлінніше. У романі «Смерть – моє ремесло» з великою художньою виразністю показаний процес перетворення людини на бездушну машину, позбавлену людського мислення, яка не відчуває жодних почуттів та емоцій. Позбавлена можливості відчувати емоції, людина перетворюється на ідеальний «механізм» для виконання найбезжалісніших наказів.